

Læknaraváningarinn í iðhljáleka

læknis hérudum. Þó eru kír læknar dýr með og af lösbott, íslfblundningkvára. Íslifring læknar óvalorsíðum.

Mikið hefur verið mett um það undanförnið hve erfidlega gengus að fá læknar til fests um fyrirvara fá mennum og upskelnum kveira hérudum. Samar kemur fari um að læknarinn séu ~~þó~~ illa launadis og fáist ekki til fyrirvara af færisskósum. Fullkarmad er, að nóg er til af læknum, og engin læknarferð í heild er fyrirkjáauleg í rannni framleið. Þeir, sem um þetta hafa skrifast í hlosi, telje aðal órsókina fáa, að læknarinnar í iðhljáleka hérudum séu illa launadir, og að ekki mögulegt að fáim línd. Þær fyrir alvöldir er það að kegja, að það fari ekki skadist.

Ef frá eru taliu allra læknarbu hérudum: Borgarfjörður eyði, Flateyjarhlíðir, Þuneshérað, og ef til vell Reykhola hérað, er fullvisk að læknar hafa myög góðar teljar, ^{einsig} fáum vel í hinum knúnum hérudum. Embættislaun færir eru 6500 kr. á mánuði og meikar teljus annar sínus að minnsta kosti, eða um 13.000 kr. á mánuði. Launa hækkan mudi ekki vinda þaum að miklu líði það er engin hluti hennar yfir allum af þaum teknim í úlkvarri og skattli.

Hitt alvöldir er miklu fájdingu meira fyrir læknana, að vel sé að fáim línd heima í hérudum. Þeir fura að fá gjá ~~og~~ myög góða biskadi íþeypis, eða fyrir myög vegl gjald. Samgjarni virðist að ókív legði fáim til læknishöld öll auðvindugjalds, en að fáir bæren abyrgð

á freim, og endugreiðdu þau áhald, sem týndur og
gengju út þér. Ýndi bárin fær fram tilteks við hólmum —
skipli. Sá yndi að býr um að hólmurinn gæti fengið
hafi legl sumarsfri sér til hvíldar og hreðingar, ^{mánuð} ~~þjóðaupphaf~~
~~irlega, sín að minnsta kosti~~ ^{mánuð} ~~armadhvost~~ ^{þjóðaupphaf} ~~is.~~
— að gefa hólmum i minnið eftir sútu hreðunum fella
bryggingu fyrir fari að freim verði gefimur kostur í heimi
hreðunum eftir mekkurva íra fjónuklu. Þó fari sem fram
hefur komið spini kerlega os svo að býr, sem euginn hafi
komið auge í örðukina að fessu áslandi hólmusjónumunar
i dreifleylum. Órsökum er fso nærlak og fljólfundur. Hún er
i ~~leinvirkjus~~ leimlinis afleidning af bérhafingu hólmuranna, og
ískafri síku til fæss að gela talisk bérfræðingar. Við líkni hólmur-
anna í fækka átt os að sjálfsögðu allra vísindasverð, en
hún gelur ekki fjónað íslenskum braðnumum og kraf-
trattum. ^{nema að} ^{innan marka} Fólkis i landum er alltof fátt til fess að allur
síð kegn bérfræðinga fái valið sín. Afleidningin er fari sín
að íslenskin hólmur eru að vera dýrmek og mjög óflibott
í influtningsvara. Það er krafneynd að hólmur nái eldri fólkessi
i föttleylum nema að færir gedi klreytt sig með bérfræðibilli,
enda fótt að aðalhrað fessir ^{þar} ^{þar} verði ^{þar} vakari i allmennum
fræði, eða hólmur fjónusku, rætt eins og hinn ólliði hólmur.
Fætta veldu svo fari að hinn almenning ólliði hólmur ar
smátt og smátt að hversfa í klægga bérfræðingarni. Þórum
er orðið írhætt hversu góður hólmur bern hram hólmur
annars að vera. Þangum fólkssins eru bérfræðingarinnir

eins hórus gæði, og fæð vistisl trúa fari, at færið bjái
bern 'Díum, „of heim allan,, og at öll víska og fæleking
veraldar sé káru komin i fóirra haus. Þó fer fari
vistfjari at tuo sé, og ubar síns birtkvíðs munu færi enge
yfirburði hafa frá yfir him almenna lókni. Þenn bern fyr
er fajáðimi fæð hífæðræðsýn at eiga vel menntad, dug-
mihla og viðra lókna, ~~in altra bérfræðibl~~, til fjarðar
i byggðum landins. Þenn með heilbrigði skyldum, þenn
bæta kér ekki alli; augum væxa. Þenn bern skilja fólkis,
og eru reiðubinið til fjarðarinnar við menn, og snálleysingja,
af karmið með óllu, þenn andas og hróriskr. ~~Læknir~~^{þar sem} fyrir með
í ekki at vera fjarþliðsmaður og raniugi, heldur þenn
miskunnarinn ^{þærða} Samverji, þenn hylgadíhimun ~~þjóla~~, settis
bram upps á sinn ~~stó~~ eyk, og greiddifyrir harni í giski-
húsinum. Málid allt or til ^{Sögnar eins vegna} skammas fyrir læknaskáttina,
og henni ber ~~at~~ leyka fæð, ef ekki með ódn, fá með fari,
at kenda sérfræðinga til fjarðarinnar í íkhjálka hóruðum.
Fóim er fæð engin vorhunn, og ekki minni vauði en at
elsta kínat „þkjáhus,, um allan Reykjavíkurba.

Frá Villjalmusson fyrir. héraðslokin

LÆKNASKORTURINN I ÚTKJÁLKALÆKNISHÉRUÐUNUM.

Íslenzkir læknar dýrmæt og eftirsótt útflutningsvara.

Sérhæfing lækna aðalorsökin.

Mikið hefur verið rætt um það undanfarið, hve erfiðlega gengur að fá lækna til þess að þjóna fámennum og afskekktum sveitahéruðum. Fullsannað er, að nóg er til af læknum, og engin læknafæð í heild er fyrirsjáanleg í náinni framtíð. Þeir, sem um þetta hafa skrifað í blöð, telja aðalorsökina þá, að læknarnir í útkjálkahéruðunum séu illa launaðir, og að ekki sé nógu vel að þeim búið. Um fyrra atriðið er það að segja, að það fær ekki staðizt. Ef frá eru talin allra lökustu héruðin: Borgarfjörður eystri, Flateyjarhérað, Árneshérað, og ef til vill Reykhólahérað, er fullvist, að læknar hafa mjög góðar tekjur, einnig í hinum smærri héruðum. Embættislaun þeirra eru 6500 kr. á mánuði og aukatekjur annað eins að minnsta kosti, eða um 13.000 kr. á mánuði. Launahékkun mundi ekki verða þeim að miklu liði, þareð meginhluti hennar yrði aftur af þeim tekinn í útsvari og skatti. Hitt atriðið er miklu þýðingarmeira fyrir læknana, að vel sé að þeim búið heima í héruðunum. Þeir þurfa að fá rúmgóða bústaði ókeypis, eða fyrir mjög vægt gjald. Sanngjarni virðist að ríkið legði þeim til læknisáhöld öll án endurgjalds, en að þeir bæru ábyrgð á þeim, og endurgreiddu þau áhöld, sem týndust og gengju úr sér. Yrði látin fara fram úttekt við læknaskipti. Þá yrði að sjá um, að læknarnir geti fengið hæfilegt sumarfri sér til hvíldar og hressingar, t.d. 1 mánuð árlega, eða að minnsta kosti 1 mánuð annaðhvort ár. Áriðandi er að gefa læknum í minnst eftir sóttu héruðunum fulla tryggingu fyrir því, að þeim verði gefinn kostur á betri héruðum eftir nokkurra ára þjónustu.

Af því sem fram hefur komið opinberlega er svo að sjá, sem enginn hafi komið auga á orsökina að þessu ástandi læknabjónustunnar í dreifbýlinu. Orsökin er þó nærtækjog fljótfundin. Hún er beinlínis afleiðing af sérhæfingu læknanna, og ákafri sökn til þess að geta talizt sérfræðingar. Viðleitni læknanna í þessa átt er að sjálf-

sögðu a larar virðingar verð, en hún getur ekki þjónað íslenzkum hagsmunum og staðháttum, nema að vissu marki. Fólkid í landinu er alltof fått til þess að allur sá sægur sérfræðinga fái notið sín. Afleiðingin er því sú, að íslenzkir læknar eru að verða dýrmæt og mjög eftirsótt útflutningsvara. Það er staðreynd, að læknar ná ekki fótfestu í þéttbýlinu, nema þeir geti skreytt sig með sérfræðititli, enda þótt aðalstarf þeirra þar verði það að vasast í almennum praxis, eða læknisbjónustu, rétt eins og hinn ótitlaði læknir. Þetta veldur svo því, að hinn almenni ótitlaði læknir er smátt og smátt að hverfa í skugga sérfræðinganna. Honum er orðið óstætt, hversu góður læknir sem hann kann annars að vera. Í augum folksins eru sérfræðingarnir einskonar guðir, og það virðist trúa því, að þeir sjái sem Óðinn "of heim allan", og að öll vizka og bekking veraldar sé saman komin í þeirra haus. Þó fer því viðsfjarri að svo sé, og utan síns sérsviðs munu þeir enga yfirburði hafa fram yfir hinn almenna lækni.

Enn sem fyrr er þjóðinni það höfuðnauðsyn að eiga vel menntaða, dugmikla og vitra lækna, til þjónustu í byggðum landsins. Menn með heilbrigða skynsemi, sem láta sér ekki allt í augum vaxa. Menn sem skilja fólkid og eru reiðubúnir til þjónustu við menn og málleysingja, af samúð með öllu, sem andar og hrærist. Læknirinn á ekki að vera fjárplógsmaður og ræningi, heldur hámenntaður maður og hinn miskunnsami Samverji, sem hjálpaði hinum særða, setti hann upp á sinn eyk og greiddi fyrir hann í gistihausinu.

Málið allt er til skammar fyrir læknastéttina, og henni ber, sóma síns vegna, að leysa það, ef ekki með öðru, þá með því að senda sérfræðinga til þjónustu í útkjálkahéruðunum. Þeim er það engin vorkunn, og ekki meiri vandi en að elta sínar "skjátur" um allan Reykjavíkurbæ.

Árni Vilhjálmsson fyrv. héraðslæknir.